

Gálné Czető Éva – Felsőpakonyért díj

„Úgy érzem, hogy erre születtem”

Gálné Czető Éva, falunk védőnője, két évtizedes, kiváló és áldozatos munkájáért kapta a Felsőpakonyért díjat. „Ő igazi egyszemélyes intézmény” – mondják róla mindazok, akik ismerik és szeretik. Ilyenek pedig egyre többen vagyunk, hiszen örvendetesen gyarapszik a településünk lélekszáma. Évről-évre mind több gyermek születik, s őket, illetve egész családjukat, egészen a felnőtté válásukig elkíséri a védőnő figyelme, gondoskodása, szeretete.

A kis Anya- és Csecsemővédelmi Tanácsadó ütött-kopott épületében sem a gondokról, problémákról, a szerény körülményekről beszél, nem panaszkodik, hanem „büszkélkedik”. A saját családjával és a nagycsaláddal, azaz a felsőpakonyi gyermekekkel, édesanyákkal, kispapákkal. „A szeretet a legfontosabb, a körülmények másodlagosak a munkám során” – mondja s közben ragyogó arccal mutatja a csemeték fényképeit a falon. Évából valóban a megingathatatlan gyermekszerepet sugázzik... A beszélgetés során kérdezni sem kell, ömlik belőle a szó, boldogan beszél a munkájáról:

Pécsett születtem és nevelkedtem, és egy véletlen folytán kerültem Felsőpakonyra. Baranyában dolgoztam, de ott nem találta a helyét a családnak. A férjem látta meg a közlönyben a meghirdetett állást, illetve nem is ezt, hanem a gyálit, de ott nem volt szolgálati lakás. Így végül a felajánlott pakonyi munka mellett döntöttem. 1987. december 11-én kezdtem. Ideköltöztünk, hamar megszerettem a falut, az embereket, a két lányom már ide született, s bár hívtak többször is máshova, eszünk ágában sem volt elmenni: az itteniek ragaszkodása, szeretete mindennél nagyobb kötőerőt jelent. Úgyhogy szeretnék innen nyugdíjba menni...

Az elején persze, nem mondom, borzasztóan nehéz volt. Sokszor úgy éreztem, hogy nehezen fogadnak el, nehezen fogadnak be. De nem adtam föl, s azért hamar felém fordultak az emberek, az édesanyák, a családok. Mára már csúnya szóval „bedolgoztam magam” a felsőpakonyiak életébe, mindennapjaiba. Ez a munkám egyik alapja: ismerni kell még a nagymamákat is.

Sokat segített, hogy az első éveimben egy csodálatos doktornővel dolgozhattam együtt. Németh Ilma doktornő mindenben, úgy szakmailag, mind emberileg, támogatott és segített. Az orvosokkal amúgy is mindenben együtt kell működjünk. Ezzel kapcsolatban nagy szerencsém van. Mind a már említett Németh Ilmával, mind a többi orvossal és a mostani gyermekorvossal, Somló doktor úrral is kiváló kapcsolatom. Tiszteljük, becsüljük, segítjük egymást. Jól dolgozni csak így lehet...

A védőnői munka fontos része az egészségre nevelés a babakortól egészen a felnőttkorig. Sajnos vannak, akik még ma sem értik, hogy mit is jelent ez, pedig nagyon sok múlik a szülői példamutatáson. Így előfordul, hogy a szülőket is „nevelni” kell: például arra, hogy ne riogassák azzal a gyermekeket, hogy „ha rossz leszel, viszlek a doktornénihez/védőnénihez és szurit kapsz!”. Mert azután, ha tényleg menni kell az orvoshoz, akkor a gyermek bizony megrémül és sír, a szülő pedig nem érti, hogy mért...

A kismamákkal általában sajnos csak akkor találkozom először, amikor jön, hogy áldott állapotban van. Pedig úgy volna ideális, ha már a családtervezésben, a gyermekvállalásra való felkészítésben is részt vehetnék. Erre sajnos egyelőre nincs lehetőség, pedig szükség lenne rá...

Gálné Czető Éva – Felsőpakonyért díj

Mint mondtam, eleinte nehezen fogadtak el, de mára már átfordult mindez: felnőtt egy generáció és van olyan fiatal várandós kismama, akit a születése óta ismerek, gondozok, mint védőnő. Nagyon fontos, hogy örömmel és bizalommal jönnek hozzám a várandós anyukák, majd később az újszülöttekkel a büszke szülők. A legszebb része a munkámnak, amikor először megyek egy újszülötthöz és a családjához. Látni és átélni egy kicsit velük együtt ezt a csodát, a gyermekszületést. Csodálatos érzés újra meg újra...

Ha kell, a kismamákhöz kimegyek akár minden nap. Megnézem a köldökcsontot, megmutatom, hogyan kell lefejteni a tejet, de akár le is fejem, ha arra van szükség. Az első napokban, hetekben legfontosabb a segítség, a megértés, a jó szó, a támasz, a lelki vigasz. Sokszor csak ezen múlik, hogy a kismama túljut-e a lelki holtpontra és hogy van-e elég teje. Az a legszerencsésebb, ha ezt a támogatást a kispapától, a családtól kapják, de néha nekem is be kell segítenem a kétségbeesett, rémült szülőknek...

A személyes példa is nagyon fontos, segített abban, hogy elfogadjanak. Én hitelesen mondhatom a kismamáknak, hogy „tudom, mit érzel, tudom, mitől félsz, hiszen a saját gyermekeimmel átéltem ugyanezt!” Nem szégyellem elmesélni a kismamáknak, hogy bizony én is zokogtam a gyermekem fölött, amikor vérzett a köldökcsontja...

Szerintem egyik legfontosabb tulajdonságom emellett, hogy megtanultam szembenézni önmagammal, a hibáimmal. Nekem nem esik nehezemre bocsánatot kérni a gyermekemtől, vagy bárki mástól, ha úgy érzem, hogy hibáztam. Én a gyermeket, a kisgyermeket is elfogadom egyenlő partnernek, én lehajlok hozzájuk, és úgy beszélgetek mindenkivel, hogy a tekintetünk egymagasságban legyen. Így a gyermekek is könnyen el tudnak fogadni. Sokan közülük egészen a bizalmukba fogadnak. Hihetetlenül jó érzés, és jó visszacsatolás a munkámról, amikor kisgyermek, iskolások vagy akár tinik is, őszintén beszélgetnek velem a legbensőbb titkaikról, gondjaikról, mert bíznak, megbíznak bennem. Ebben persze az is segít, hogy az óvodával, az iskolával és az önkormányzattal is korrekt, jó a kapcsolatom, kifogástalan az együttműködésünk.

Húsz év után is vannak még újabb terveim. Szeretnék még tanulni, képezni magam. De ezek a tanfolyamok nagyon sokba kerülnek, így sajnos egyelőre az önkormányzatnak nincs rá pénze. Ha egyszer eljutok majd ilyenekre, szívesen tanulok családvédelmet, párkapcsolati és családtervezési tanácsadást.

Persze vannak közelebbi terveim is: itt Pakonyon tavasszal ismét megpróbáljuk beindítani a Baba-mama Klubot. Van már három lelkes édesanya, aki szívesen vállalja a szervezést. Létrehozuk a szoptatós tanácsadást is, ahol a gyakorló anyák adják át a tapasztalataikat a „kezdő” kismamáknak.

Örömmel vettem át a Felsőpakonyért díjat, bár furcsa, kettős érzés volt bennem. A szívem egyik fele örült az elismerésnek, a másik fele viszont úgy érezte, hogy semmi rendkívülit nem tettem, csak dolgoztam, dolgozom, hitem és legjobb tudásom szerint, csak azt tettem, ami a dolgom.

Úgy érzem, hogy én erre születtem... hogy védőnő legyek. Az iskolában azt tanácsolták, menjek orvosira, mert van hozzá tehetségem. De én családot, gyermekeket akartam, és ebbe nem fért bele 10 év orvosi képzés. Ezért döntöttem a főiskola, a védőnői képzés mellett. Tiszta szívvel mondom: sohasem bántam meg!

(Kempf Károly Ignác)